

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

nezl. N. B.

zastoupené advokátkou Mgr. Lucií Tycovou Rambouskovou
se sídlem Národní 973/41, Staré Město – Praha 1,

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2022, č. j. MV-35356-6/P/VR-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2022, č. j. MV-35356-6/P/VR-2022, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč a to k rukám zástupkyně žalobkyně ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně podala dne 18. 1. 2022 žádost o vyplacení jednorázového odškodnění dle zákona č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice a o změně některých zákonů (dále také jako „zákon o odškodnění“ nebo jen „zákon“).
2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 3. 2022, č. j. MV-35356-6/P/VR-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“) byla žádost žalobkyně zamítnuta s tím, že podle úřední evidence obyvatel nebyla žalobkyně v rozhodném období od 16. 10. 2014 do 13. 10. 2020 dle § 2 odst. 2 zákona přihlášena k trvalému pobytu v žádné z obcí uvedených v § 3 odst. 2 zákona, ani nebyla držitelkou povolení k trvalému pobytu a nebyla přihlášena k pobytu v některé z obcí dle § 3 odst. 2 zákona. Žalobkyni byl od 22. 8. 2010 povolen přechodný pobyt na území ČR, nikoliv pobyt trvalý. Žalobkyně proto nebyla vyhodnocena jako osoba oprávněná ve smyslu § 3 odst. 3 zákona.
3. Proti uvedenému rozhodnutí žalobkyně brojí podanou správní žalobou.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobkyně se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost, resp. neústavnost.
5. Jak v podané žalobě žalobkyně uvedla, je slovenské státní příslušnosti, nicméně s účinností ke dni 22. 8. 2010 jí bylo uděleno povolení k přechodnému pobytu na území ČR, kde se již od roku 2010 s celou svojí rodinou (rodiči a starší sestrou) fakticky zdržuje s úmyslem žít zde trvale. Na základě nájemní smlouvy ze dne 28. 4. 2010, uzavřené mezi otcem žalobkyně, panem Ing. Š. B., nar. X, a manželi Z. a D. K., žila žalobkyně se svojí rodinou nejprve od roku 2010 v obci X, a to v nájemním bytě na adrese X, a to až do 1. 5. 2018.
6. Na základě kupní smlouvy ze dne 19. 7. 2016 pak rodiče žalobkyně nabyli s právními účinky ke dni 9. 9. 2016 vlastnické právo k rodinnému domu č. p. X na pozemku parc. č. st. X a pozemkům parc. č. X a X (zapsáno na LV X pro k. ú. X), nacházejícím se na adrese X č.p. X. V tomto rodinném domě žije rodina žalobkyně od 2. 5. 2018 a žalobkyně zde má od tohoto data ohlášeno i místo pobytu pro účely splnění povinnosti dle § 93 zákona č. 326/1999 Sb. V období školních let 2012/2013 až 2015/2016 byla žalobkyně účastnicí předškolního vzdělávání v MŠ X, ve školních letech 2016/2017 až 2020/2021 pak žákyní prvního stupně základní školy v ZŠ X. Žalobkyně tedy zcela prokazatelně již od roku 2010 fakticky žije se svými rodiči a sestrou v obcích vyjmenovaných v § 3 odst. 2 zákona o odškodnění, tedy v obci X a obci X. Žalobkyně se spolu s rodinou v dotčené oblasti fakticky vyskytuje, žije a bydlí v obci X, má zde doručovací adresu. Trvalé bydliště žalobkyně se vždy řídilo trvalým bydlištěm její matky, paní V. B., nar. X.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

7. Žádost žalobkyně, jak dále uvedl, byla zamítnuta, pro nesplnění podmínky trvalého bydliště, resp. povolení k trvalému pobytu v rozhodném období v obci vyjmenované v ust. § 3 odst. 2 zákona o odškodnění. Takovou podmínku žalobkyně pokládá za zcela nespravedlivou a rozpornou s kautelami ústavního pořádku a to zejména s ohledem na důvodovou zprávu k zákonu o odškodnění, podle které: „(...)zásah IZS v místě probíhal bezprecedentně dlouhou dobu a působil negativně na běžný život místních obyvatel, (proto) se navrhuje dotčeným obcím a jejich obyvatelům přiznat mimořádné jednorázové odškodnění.“
8. Jak žalobkyně uvedla, v průběhu celého rozhodného období se fakticky zdržovala průběžně ve dvou obcích uvedených v ust. § 3 odst. 2 zákona o odškodnění, a to s úmyslem zdržovat se zde trvale, tedy se po celou dobu zdržovala, žila a vzdělávala se v místě výbuchů a jejich okolí, a pociťovala tak újmu způsobenou situací v místě zcela stejně jako její rodina či sousedé a další obyvatelé dotčeného území.
9. Žalobkyně kritérium trvalého pobytu považuje za nespravedlivé, diskriminační a v rozporu s principem rovného zacházení.
10. V dalším vyjádření (replíce) pak žalobkyně poukázala na to, že dne 15. 6. 2022 došlo k vyhlášení nálezů Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 10/22, jímž došlo k jednomyslnému prohlášení právní úpravy zákona č. 324/2021 Sb. ve znění do 15. 6. 2022 za protiústavní a ke zrušení některých částí tohoto zákona. Na základě uvedeného je podle žalobkyně nezpochybnitelné, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě protiústavní právní úpravy, protiústavního právního předpisu, a jako takové by mělo být správním soudem zrušeno.
11. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Jak uvedl ve svém vyjádření, ministerstvo vnitra s využitím úřední evidence zjistilo, že žalobkyně nebyla v rozhodném období, tj. od 16. 10. 2014 do 13. 10. 2020, přihlášena k trvalému pobytu v žádné z obcí uvedených v ust. § 3 odst. 2 zákona o jednorázovém odškodnění. Žalobkyni byl od 22. 8. 2012 povolen přechodný pobyt na území České republiky, nikoliv pobyt trvalý. Žalobkyně tak nebyla oprávněnou osobou ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona o jednorázovém odškodnění a nesplnila tak podmínky pro poskytnutí jednorázového odškodnění oprávněných osob dle ust. § 6 zákona o jednorázovém odškodnění. Její žádost tak bylo nutno v souladu s ust. § 9 odst. 3 zákona o jednorázovém odškodnění zamítnout. Při svém rozhodování žalovaný vyšel z platné právní úpravy, tj. z právní úpravy platné a účinné ke dni 29. 3. 2022. Dle této právní úpravy bylo jednou z podmínek pro přiznání jednorázového odškodnění „přihlášení k trvalému pobytu“ v jedné z obcí uvedených v zákoně o jednorázovém odškodnění.
12. Žalovaný dále navrhl, aby v případě vyhovění žaloby městský soud v souladu s ust. § 60 odst. 7 s.ř.s. nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení, neboť žalovaný v době rozhodování postupoval podle platné právní úpravy, tj. rozhodoval v souladu se zákonem.

III.

Posouzení žaloby

13. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas žalobkyně byl podle citované normy presumován) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

14. Městský soud ve věci postupoval podle § 56 odst. 1 s.ř.s. *soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci.*
15. Městský soud v Praze v projednávané věci shledal závažné důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí věci. Žalobkyně je nezletilá, v podané žalobě se domáhá odškodnění, které již bylo přiznáno jejím rodinným příslušníkům. Ohledně sporné podmínky trvalého pobytu již rozhodl Ústavní soud, přičemž Městský soud v Praze již ve skutkově obdobné věci rozhodl rozsudkem ze dne 27. 7. 2022, č. j. 17A 40/2022- 54, jímž bylo vyhověno žalobě a napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno. Uvedené okolnosti odůvodňují postup soudu podle citovaného zákonného ustanovení.
16. Městský soud v Praze se plně ztotožňuje se závěry, k nimž dospěl zdejší soud ve zmiňovaném rozsudku ze dne 27. 7. 2022, č. j. 17A 40/2022- 54.
17. Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 324/2021 Sb., ve znění do 30. 6. 2022, *oprávněnou osobou je fyzická osoba, která byla v rozhodném období přihlášena k trvalému pobytu v obci uvedené v odstavci 2.*
18. Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 324/2021 Sb., ve znění od 1. 7. 2022, *oprávněnou osobou je fyzická osoba, která byla v rozhodném období v obci uvedené v odstavci 2.*
19. Soud konstatuje, že nálezem Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 10/22 (nález č. 183/2022 Sb.), byl zrušen § 3 odst. 3 písm. a) ve slovech „*přihlášena k trvalému pobytu*“, § 3 odst. 3 písm. b), § 6 odst. 1 ve slovech „*trvalého*“ a „*trvalým*“, § 6 odst. 2 ve slově „*trvalého*“, § 6 odst. 3 ve slově „*trvalého*“, § 6 odst. 4 ve slovech „*trvalým*“ a § 6 odst. 5 zákona č. 324/2021 Sb.
20. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 48/2002-98, Sb. NSS 1041/2007, nemůže správní soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu vyjít z právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 s. ř. s.), jestliže taková právní úprava byla v mezidobí zrušena Ústavním soudem pro neústavnost.
21. Městský soud při přezkoumání napadené rozhodnutí vyšel ze zákona č. 324/2021 Sb. ve znění od 1. 7. 2022, a shledal, že napadené rozhodnutí je nezákonné.
22. Jestliže důvodem napadeného rozhodnutí je to, že žalobkyně neměla v rozhodném období trvalý pobyt, resp. povolení k trvalému pobytu v dotčené lokalitě, pak napadené rozhodnutí vzhledem k citovanému nálezu Ústavního soudu odporuje zákonu č. 324/2021 Sb. ve znění od 1. 7. 2022.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Jelikož soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, zrušil jej dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Dále soud vrátil věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný bude postupovat dle zákona č. 324/2021 Sb. ve znění od 1. 7. 2022, tj. posoudí, zda žalobkyně v dotčené obci v rozhodné době skutečně pobývala.
24. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, uložil soud žalovanému zaplatit jí náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady zastoupení advokátkou, které náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba) a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 1 428 Kč. Soud nepřiznal náhradu nákladů za doplnění žaloby, neboť pro posouzení věci nepřinášelo žádné relevantní skutečnosti. Celkem tak náklady řízení činí 11 228 Kč.
25. K aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s., tedy k nepřiznání náhrady nákladů žalobkyni, jak navrhoval žalovaný, městský soud v projednávané věci nepřistoupil. Skutečnost, že žalovaný postupoval v souladu s tehdy platnými ustanoveními zákona, která však byla následně (částečně) zrušena pro protiústavnost, nelze považovat za důvod zvláštního zřetele hodný. Žalovaný je orgánem státu, stejně jako je zákonodárce reprezentantem státní moci, přičemž v důsledku pochybení zákonodárce (protiústavní právní úpravou) vydal žalovaný nezákonné rozhodnutí. Po žalobkyni nelze spravedlivě požadovat, aby náklady řízení, v němž byla beze zbytku úspěšná, nesla ze svého.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. srpna 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.